

Zbog politikanstva ćemo nove izbore platiti skuplje

Izgubljena godina? Ministri ne žele dolijevati ulje na vatru, rade, kažu, bez zastoja

JADRANKA DOZAN
 jadranka.dozan@poslovni.hr

U povlačenju novca iz EU problem nisu počeli projekti nego oni koji traže strateške odluke, čeh nakon dvije godine

Vlada je na burzovnoj dražbi u ponedjeljak prodala manjinski državni paket dionica HTP-a. Ta jučerašnja vijestica podsjetila je da život, eto, ipak nije stao zbog kaosa u redovima (još uvijek) aktualne saborske većine i raspredanja o mogućem preslagivanju vladajuće većine ili novim izborima. Ipak, te su teme posve zaokupile javni prostor, a ovih dana podgrijavao ih je i premijer Tihomir Orešković upozoravajući da bi nas novi izbori, prema njegovim računicama, koštali izgubljenih i do dvije milijarde eura, računajući začelo u prvom redu na posljedice koje bi još osam do deset mjeseci bez "prave vlade" i reformi imalo na investicije i tempo povlačenja sredstava europskih fondova, te posredno na kreditni rejting i uvjete tj. cijenu financiranja.

Nedavna odgoda prodaje državnih obveznica pokazala

FOTOKONČAZA/ROFOTOELA

Izgubiti osam mjeseci Hrvatskoj je velik luksuz

je što na financijskim tržištima znači percepcija i koliko se na njezin račun mogu obezvrijediti i pozitivna makroekonomska kretanja. Međutim, činjenica je da je premija rizika Hrvatske u odnosu na druge usporedive zemlje proteklih godina Hrvatska rasla i

unatoč stabilnoj Vladi. Jednako kao što smo i za razdoblja stabilne Vlade čvrsto zauzeli začelje po iskorištenosti novca europskih fondova.

Novi izbori danas se stavljaju u kontekst jasnih naznaka da se u pogledu EU fondova i investicija općenito stva-

ri ove godine ipak poboljšavaju. Daju li se stvari presložiti u hod u ili su novi izbori neminovnost, pitanje je o kojemu se danas može samo nagađati, ali izbori bi zasigurno doveli do ponovnog usporavanja iskorištenosti strukturalnih fondova. »3

Paraliza Kakve bi realne posljedice mogla uzrokovati disfunkcionalna izvršna vlast?

Stvarni razmjeri štete bit će vidljivi za dvije godine

nastavak sa str. 1

Medutim, glavne prijetnje s tim u vezi mahom nisu vezane uz već otvorene natječaje, već uz strateške odluke kod kojih gubitak osam ili deset mjeseci znači velik hendikep, ističe Zvonimir Savić, glavni ekonomist Hrvatske gospodarske komore. Trenutno je otvoren 21 natječaj za sufinanciranje iz raznih fondova EU i za taj dio ni novi izbori ne moraju biti velika prijetnja. Glavni problemi vezani su uz programe i natječaje za koje su potrebne strateške odluke o prioritetima (uključujući i one o realokaciji sredstava s jednog programa na drugi npr. restrukturiranje željeznica), objašnjava. Tu će se stvarni razmjeri štete vidjeti za dvije-tri godine.

Osim što je sad već prilično izvjesno da ćemo s krajem 2016. godine nepovratno ostat bez nekoliko stotina milijuna eura zbog neiskorištenosti europskog novca, treba imati na umu i da se već bliži i sredina aktualne financijske perspektive (2014.-2020.) u pogledu strukturalnih fondova. Mi u njoj kaskamo već u startu, budući da nam se oduljilo i dobivanje akreditacije tj. dozvole za rad. Novi izbori i eventualno uigravanje novih koordinatora za europske fondove odnijelo bi dragocjeno vrijeme.

Savić s tim u vezi podsjeća da su analize upućivale na to da bi optimalno iskorištanje financijske omotnice ra-

Zvonimir Savić, glavni ekonomist HGK 2. BAŠIĆ/PIXSELL

stu hrvatskog BDP-a pridonosilo 2-3 posto. A analize provedene na primjerima zemalja srednje i istočne Europe pokazale su pak, da su one više od polovice javnih investicija financirale upravo novcem europskih fondova.

Kako bilo, ministri ne žele dolijevati vatru oko novih izbora, pa su tako i dva koja su sudjelovala na jučerašnjoj konferenciji o izravnim stranim ulaganjima svojim istupima pokušala ponašati kao da novi izbori i nisu realna opcija te naglasiti da njihovi resori normal-

Mladen Fogec, predsjednik Uprave Siemens 1. MILETIĆ/PIXSELL

no funkcioniraju i u ambijentu užarenih odnosa u parlamentarnoj većini i Vladinoj vrhuški.

Ministar financija Zdravko Marić poručio je da u Katančićevoj nema zastoja u radu te da im je glavni fokus i dalje na projektu sveobuhvatne poredne reforme s ciljem stvaranja što stimulativnijeg poslovnog ozračja. Uvjeren je da će, kako se i planiralo, s planom poredne reforme izaći krajem lipnja ili početkom srpnja. Da se u ministarstvima radi normalno i bez zastoja sugerirao je i ministar gospodarstva To-

mislav Panenić. "Neki pokušavaju politički nemir prenijeti u gospodarstvo", rekao je ali i dodao kako računa da će se ove srijede održati sjednica Vlade na kojoj će se usvojiti prijedlog Zakona o javnoj nabavi. Ima, kaže, još nekoliko zakona izuzetno bitnih za poslovanje i investicije koje treba donijeti i koji nisu političko pitanje. Samo treba "ozbiljnosti i političke odgovornosti" da im se da prilika za izglasavanje.

"Umjesto da nas toliko zakućuje politikanstvo, politiku, pa i trenutna previranja u toj sferi, trebalo bi odvojiti i od stranih ulaganja i gospodarstva općenito", poručio je s jučerašnje konferencije Mladen Fogec, predsjednik Uprave Siemens i čelnik udruženja stranih ulagača. Ističući kako nam trenutna politička situacija ulagački zasigurno ne odgovara, podcrtao je ipak problem mentaliteta. "U Makedoniji je, primjerice, politička situacija i teža nego u Hrvatskoj, ali što se tiče stranih investicija i rasta, napreduju osjetno brže nego mi", objašnjava Fogec. U tom pogledu postoji i niz uspješnijih primjera. Češka bi se, primjerice, sa čak osam vlada i premijera u proteklih petnaestak godina mogla svrstati u politički nestabilnije zemlje, no Hyundai je 2007. ipak odabrao tu zemlju za ulaganje 1,1 milijardu eura. Osim što je danas češki BDP po stanovniku na 85 posto prosjeka EU, tamošnja vlada danas se na deset godina zadužuje po 0,5 posto. ♦